

**ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΚΑΙ
ΜΑΙΩΝ
CYPRUS NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION**

**Περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμοι
1988-2012**

Κανονισμοί δυνάμει της παραγράφου (στ) του άρθρου 22

**Κώδικας Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς
των Μαιών**

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α.....	6
1. Ορισμός της “μαίας”*	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β.....	8
2. Σκοπός του Κώδικα Πρότυπης Συμπεριφοράς των Μαιών είναι να:	8
2.1 Πλαίσιο εφαρμογής του Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ	9
3. Γενικές Αρχές Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ.....	10
4. Σύνοψη Γενικών Αρχών Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς	10
4.1 Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική ικανά και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, τα πρότυπα και την επαγγελματική πρακτική.	10
4.2 Οι μαίες ασκούν μαιευτική βασισμένη στην ατομοκεντρική προσέγγιση.....	11
Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθική.	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε.....	11
5. Ανάλυση Αρχών Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς.....	11
5.1 Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική κατά τρόπο ασφαλή και ικανό.	11
5.2 Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τα πρότυπα του επαγγέλματος και του ευρύτερου συστήματος υγείας.....	13
5.3 Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική και συμπεριφέρονται σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει το μαιευτικό επάγγελμα.	14
5.4 Οι μαίες σέβονται την αξιοπρέπεια, τον πολιτισμό, τις αξίες και τις πεποιθήσεις κάθε γυναίκας που φροντίζουν και της οικογένειάς της, καθώς και των συναδέλφων και συνεργατών τους.....	15
5.5 Οι μαίες επεξεργάζονται τις προσωπικές πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την άσκηση του επαγγέλματος ως ιδιωτικές και εμπιστευτικές.	17

5.6	Οι μαιές παρέχουν αμερόληπτα, τίμια και με ακρίβεια πληροφορίες σχετικές με τη μαιευτική φροντίδα και προϊόντα φροντίδας υγείας. 18	
5.7	Οι μαιές εστιάζουν την πρακτική τους στις ανάγκες υγείας της γυναίκας, στις προσδοκίες, στις φιλοδοξίες και στην ενημερωμένη λήψη απόφασης και συγκατάθεσης από κάθε γυναίκα. 19	
5.8	Οι μαιές προωθούν και διατηρούν σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ γυναίκας και μαιάς. 20	
5.9	Οι μαιές διατηρούν και αυξάνουν την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία της κοινωνίας στο μαιευτικό επάγγελμα. 22	
ΕΠΙΛΟΓΟΣ 23		
<i>Ερμηνεία Όρων σύμφωνα με Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών (ΚΕΣΜ)</i> 25		
	“Ανάθεση καθηκόντων” 25	
	Υπευθυνότητα κατά την ανάθεση 25	
	Ευθύνη κατά την ανάθεση 26	
	Τεκμηρίωση κατά την ανάθεση 27	
	“Γυναίκα” 28	
	“Εκπρόσωπος της γυναίκας και του νεογνού” 28	
	“Επαγγελματικά όρια” 29	
	“Επαγγελματικά Πρότυπα” 29	
	“Ευθύνη” 30	
	“Ικανότητα” 30	
	“Ικανότητα άσκησης” 31	
	“Μαία” 31	
	“Συνάδελφοι” 31	
	“Σύντροφος/Οικογένεια” 31	
	“Υπευθυνότητα” 32	
	Υποσημειώσεις 32	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο Κώδικας της Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών είναι ένα σύνολο αναμενόμενων εθνικών προτύπων επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών. Υποστηρίζεται στενά και πρέπει να διαβάζεται από κοινού με τον κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας, τον Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών και τις Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες Μαιευτικής Άσκησης. Αυτά τα έγγραφα, μαζί με άλλα δημοσιευμένα πρότυπα πρακτικής, παρέχουν ένα πλαίσιο για την υπεύθυνη και αρμόδια μαιευτική άσκηση σε όλους τους τομείς: κλινική εφαρμογή, διοίκηση, εκπαίδευση και έρευνα.

Η επαγγελματική συμπεριφορά αναφέρεται στον τρόπο με τον οποίο ένα πρόσωπο συμπεριφέρεται ενεργώντας με την επαγγελματική του ιδιότητα. Γενικά είναι αποδεκτό ότι κατά την εκτέλεση των καθηκόντων και υποχρεώσεών τους, οι επαγγελματίες υγείας διατηρούν υποδειγματικά πρότυπα της συμπεριφοράς τα οποία γενικά δεν αναμένονται από το απλό κοινό.

Ο Κώδικας Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών και ο Κώδικας Μαιευτικής Δεοντολογίας στη Δημοκρατία είναι σχεδιασμένοι για πολλαπλά ακροατήρια: μαιές, φοιτήτριες/τές μαιευτικής, γυναίκες που λαμβάνουν μαιευτική φροντίδα, τις οικογένειές τους, άλλους επαγγελματίες υγείας, την κοινότητα γενικά, εργοδότες των μαιών,

νομοθετικές αρχές μαιευτικής και αρχές προστασίας καταναλωτών.

Οι μαίες διαχειρίζονται τον εαυτό τους, προσωπικά και επαγγελματικά, με τέτοιο τρόπο ώστε να διατηρούν την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία του κοινού στο επάγγελμα και έχουν ευθύνη να παρέχουν ασφαλή και ικανή μαιευτική φροντίδα βασισμένη στις ανάγκες του ατόμου, της ομάδας, της κοινότητας και του επαγγέλματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

1. Ορισμός της "μαίας"^{1*}

Σύμφωνα με τον "Ορισμό της Μαία" της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Μαιών (Ντέρπαν 2011):

Η μαία:

(α) Είναι το άτομο το οποίο έχει επιτυχώς ολοκληρώσει εκπαιδευτικό πρόγραμμα στη μαιευτική πλήρως αναγνωρισμένο στη χώρα που εκπονείται και το οποίο είναι βασισμένο στις Θεμελιώδεις Δεξιότητες της Βασικής Μαιευτικής Πρακτικής της ΔΣΜ και στο πλαίσιο των Διεθνών Προτύπων Μαιευτικής Εκπαίδευσης της

¹ *Ο όρος μαία για σκοπούς διευκόλυνσης της ανάγνωσης του κειμένου περιλαμβάνει και τον όρο "μαιευτής"

ΔΣΜ, έχει αποκτήσει τα απαιτούμενα προσόντα για να εγγραφεί στο μητρώο μαιών ή/και είναι νόμιμα αδειούχος για να ασκεί τη μαιευτική και να χρησιμοποιεί το τίτλο "μαία", και η οποία επιδεικνύει ικανότητα στην άσκηση της μαιευτικής.

(β) Αναγνωρίζεται ως ο αρμόδιος και υπεύθυνος επαγγελματίας που εργάζεται σε συνεργασία με τις γυναίκες για να δώσει την απαραίτητη υποστήριξη, φροντίδα και συμβουλές κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης, του τοκετού και της μετά τον τοκετό περιόδου, να διαχειρίζεται τους τοκετούς με ίδια ευθύνη και για να παρέχει φροντίδα στο νεογέννητο και το νήπιο. Αυτή η φροντίδα περιλαμβάνει τα προληπτικά μέτρα, την προώθηση της φυσιολογικής γέννησης, την ανίχνευση επιπλοκών στη μητέρα και το παιδί, την πρόσβαση σε ιατρική φροντίδα ή άλλη κατάλληλη βοήθεια και τη λήψη μέτρων έκτακτης ανάγκης.

(γ) Έχει σημαντικό ρόλο στη συμβουλευτική και την αγωγή της υγείας, όχι μόνο για τη γυναίκα, αλλά και εντός της οικογένειας και της κοινότητας. Αυτή η συμβουλευτική και αγωγή υγείας πρέπει να περιλαμβάνει την προγεννητική εκπαίδευση και προετοιμασία για την γονεϊκότητα και μπορεί να επεκταθεί στην υγεία των γυναικών, τη σεξουαλική ή αναπαραγωγική υγεία και τη φροντίδα των παιδιών.

(δ) Μπορεί να ασκήσει τα επαγγελματικά της καθήκοντα σε οποιοδήποτε περιβάλλον συμπεριλαμβανομένου του

σπιτιού, της κοινότητας, των νοσοκομείων, των κλινικών ή των μονάδων υγείας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

2. Σκοπός του Κώδικα Πρότυπης Συμπεριφοράς των Μαιών είναι να:

(α) Καθορίζει το σύνολο των ελάχιστων επιτρεπτών εθνικών επιπέδων επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών.

(β) Ενημερώνει την κοινότητα για τα πρότυπα συμπεριφοράς που μπορεί να αναμένει από τις μαιές στη Δημοκρατία.

(γ) Παρέχει στις γυναίκες, στις οικογένειές τους και στα ρυθμιστικά, εργοδοτικά και επαγγελματικά σώματα μια βάση για την αξιολόγηση της επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών.

2.1 Πλαίσιο εφαρμογής του Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών

Ο Κώδικας Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών εφαρμόζεται σε όλο το φάσμα και τα επίπεδα άσκησης της μαιευτικής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

3. Γενικές Αρχές Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών

Ο εν λόγω Κώδικας περιέχει δέκα δηλώσεις συμπεριφοράς που παρέχουν καθοδήγηση σε σχέση με τα ελάχιστα επιτρεπτά επίπεδα επαγγελματικής συμπεριφοράς οι οποίες έχουν αναπτυχθεί κάτω από τις ακόλουθες τρεις ευρείες αρχές:

(α) Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική ικανά και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, τα πρότυπα και την επαγγελματική πρακτική.

(β) Οι μαιές ασκούν μαιευτική βασισμένη στην ατομοκεντρική προσέγγιση.

(γ) Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθική.

Υπάρχει κάποια επικάλυψη ή/και επανάληψη στις έννοιες και περιεχόμενο των δηλώσεων συμπεριφοράς, οι οποίες καθώς απεικονίζουν την πραγματικότητα, δεν διαχωρίζονται ευδιάκριτα ούτε παραμένουν στατικές. Ο Κώδικας Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών είναι ένα σύγχρονο έγγραφο το οποίο είναι ευέλικτο και αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

4. Σύνοψη Γενικών Αρχών Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

4.1 *Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική ικανά και σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία, τα πρότυπα και την επαγγελματική πρακτική.*

Οι μαιές:

- (α) Ασκούν τη μαιευτική κατά τρόπο ασφαλή και ικανό.
- (β) Ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τα πρότυπα του επαγγέλματος και του ευρύτερου συστήματος υγείας.
- (γ) Ασκούν τη μαιευτική και συμπεριφέρονται σύμφωνα με τη σχετική με το μαιευτικό επάγγελμα νομοθεσία.
- (δ) Σέβονται την αξιοπρέπεια, τον πολιτισμό, τις αξίες και τις πεποιθήσεις κάθε γυναίκας που φροντίζουν, της οικογένειάς της, καθώς και των συναδέλφων και συνεργατών τους.
- (ε) Διαχειρίζονται προσωπικές πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την άσκηση του επαγγέλματος ως ιδιωτικές και εμπιστευτικές.
- (στ) Παρέχουν αμερόληπτα, τίμια και με ακρίβεια πληροφορίες σχετικές με τη μαιευτική φροντίδα και προϊόντα φροντίδας υγείας.

4.2 Οι μαίες ασκούν μαιευτική βασισμένη στην ατομοκεντρική προσέγγιση.

Οι μαίες:

(α) Εστιάζουν την πρακτική τους στις ανάγκες υγείας της γυναίκας, στις προσδοκίες και στις φιλοδοξίες της, και υποστηρίζουν την ενημερωμένη λήψη απόφασης και συγκατάθεσης από κάθε γυναίκα.

(β) Προωθούν και διατηρούν σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ γυναίκας και μαίας.

(γ) Διατηρούν και αυξάνουν την εμπιστοσύνη και αξιοπιστία της κοινωνίας στο μαιευτικό επάγγελμα.

Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθική.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

5. Ανάλυση Αρχών Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς

5.1 Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική κατά τρόπο ασφαλή και ικανό.

(α) Είναι προσωπικά υπόλογες στη γυναίκα και στο/στα νεογνό/ά της, στον εργοδότη τους και στο επάγγελμά τους για την παροχή ασφαλούς και ικανής μαιευτικής φροντίδας. Είναι ευθύνη κάθε μαίας να διατηρεί την απαραίτητη ικανότητα για την τρέχουσα πρακτική. Η διατήρηση της ικανότητας περιλαμβάνει τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη για διατήρηση και βελτίωση

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ & ΜΑΙΩΝ

των γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων σχετικών με την μαιευτική άσκηση, διοίκηση, εκπαίδευση και έρευνα.

(β) Ασκούν μαιευτική που βασίζεται στο σεβασμό και την αναγνώριση του δικαιώματος της γυναίκας να λαμβάνει ακριβή πληροφόρηση, να προστατεύεται από πιθανά προβλήματα και να έχει την ελευθερία της ενημερωμένης επιλογής και συγκατάθεσης σε σχέση με τη φροντίδα της.

(γ) Ασκούν μαιευτική σύμφωνα με τον ορισμό της μαιίας, όπως αυτός καθορίζεται από τη Διεθνή Συνομοσπονδία Μαιών (ΔΣΜ).

(δ) Επιβεβαιώνουν ότι η ασφάλεια και η ποιότητα φροντίδας της γυναίκας και του νεογέννητου δεν κινδυνεύει ή διακυβεύεται από την ανάθεση, όταν μια πτυχή της φροντίδας ανατίθεται σε άλλη/ες μαιία/ες.

(ε) Εάν δεν έχουν την ικανότητα ή τη θέληση να διαχειριστούν ένα τοκετό, π.χ. λόγω μιας έντονης προσωπικής πεποίθησης ή επαγγελματικής κρίσης, λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να διασφαλιστεί η παρακολούθηση της κάθε γυναίκας από τον κατάλληλο επαγγελματία.

(στ) Γνωστοποιούν και αναφέρουν σε αρμόδιο άτομο ή αρχή οποιαδήποτε κατάσταση που μπορεί να μην είναι σύμφωνη με τα επαγγελματικά πρότυπα ή οποιαδήποτε αμφισβητήσιμη, ανήθικη ή παράνομη πρακτική και

παρεμβαίνουν για να προστατεύσουν το άτομο εφόσον η κατάσταση δεν έχει διευθετηθεί.

(ζ) Ασκούν τη μαιευτική κατά τρόπο ασφαλή και ικανό που δεν επηρεάζεται από προσωπικούς περιορισμούς υγείας, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης του οιοσπνεύματος ή άλλων ουσιών που μπορεί να μειώσουν την ικανότητα τους να ασκούν μαιευτική με ασφάλεια και ποιότητα. Μαίες των οποίων η υγεία απειλεί την ικανότητα τους για ασφαλή πρακτική και επάρκεια δεξιοτήτων, έχουν την ευθύνη να επιδιώξουν βοήθεια για να επιλύσουν τις δικές τους ανάγκες υγείας. αυτό μπορεί να περιλάβει την αναφορά εμπιστευτικής έκθεσης σε αρμόδιες αρχές.

5.2 Οι μαίες ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τα πρότυπα του επαγγέλματος και του ευρύτερου συστήματος υγείας.

(α) Ασκούν τη μαιευτική σε συνεργασία με τη γυναίκα και σύμφωνα με τα πρότυπα του επαγγέλματος, π.χ. Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες Μαιευτικής Άσκησης, και τις νομικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες των μαιών, για να παρέχουν ασφαλή και αποτελεσματική μαιευτική φροντίδα και υπηρεσίες.

(β) Ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τα ευρύτερα πρότυπα ασφάλειας, ποιότητας και υπευθυνότητας για ένα ασφαλές σύστημα υγείας, π.χ. καταγραφή, διαχείριση πληροφοριών, αναφορά περιστατικών,

γνωστοποίηση/αναφορά και ανάλυση μη αναμενόμενων συμβάντων.

(γ) Παίρνουν μαιευτικές αποφάσεις βασισμένες στις δυνατότητες και επιλογές της γυναίκας όσο αφορά το φυσικό, το κοινωνικό, το συναισθηματικό και το διανοητικό πεδίο ασφάλειας.

(δ) Καθοδηγούνται από τον Οδηγό Παραπομπής και Αναφοράς Μαιευτικών Περιστατικών του Επαγγέλματος για ην παραπομπή και την αναφορά

(ε) Αναγνωρίζουν την επαγγελματική τους θέση και δεν αποδέχονται δώρα ή ωφελήματα τα οποία θα μπορούσαν να εκληφθούν ως μέσο επιρροής ή επιείκειας.

5.3 Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική και συμπεριφέρονται σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει το μαιευτικό επάγγελμα.

(α) Γνωρίζουν τη νομοθεσία που διέπει το επάγγελμα και είναι βέβαιες ότι δεν εμπλέκονται σε πρακτικές που δεν προνοούνται από αυτή αι δεν αναθέτουν σε άλλους δραστηριότητες που απαγορεύονται από αυτή.

(β) Ασκούν τη μαιευτική σύμφωνα με τις νομικά κατοχυρωμένες δραστηριότητες των μαιών.

(γ) Εντοπίζουν παράνομη πρακτική συναδέλφων και άλλων συνεργατών στο χώρο της μαιευτικής άσκησης, διοίκησης, εκπαίδευσης ή έρευνας και έχουν την ευθύνη

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ & ΜΑΙΩΝ

και υποχρέωση να αναφέρουν τέτοια συμπεριφορά σε αρμόδιες αρχές και αναλάβουν μέτρα απαραίτητα για να προστατεύσουν το κοινό ανάλογα με τις ανάγκες του και το δημόσιο συμφέρον.

(δ) Αναφέρουν παράνομη ή απαράδεκτη συμπεριφορά η οποία αν δεν τύχει κατάλληλου χειρισμού από τους εργοδότες, οι μαιές μπορούν να αναφέρουν το θέμα σε αρμόδιο σώμα ή αρχή.

(ε) Σέβονται τη γυναίκα, την οικογένεια και την περιουσία της. Ο σεβασμός αυτός ισχύει για τις μαιές συναδέλφους και συνεργάτες.

(στ) Υποστηρίζουν την ορθολογιστική χρήση των πόρων.

5.4 Οι μαιές σέβονται την αξιοπρέπεια, τον πολιτισμό, τις αξίες και τις πεποιθήσεις κάθε γυναίκας που φροντίζουν και της οικογένειάς της, καθώς και των συναδέλφων και συνεργατών τους.

(α) Σέβονται το άτομο και τις δυνατότητες της κάθε γυναίκας και υπερασπίζουν την αξιοπρέπεια και τον πολιτισμό της.

(β) Αλληλεπιδρούν με συναδέλφους και συνεργάτες με τιμιότητα και σεβασμό.

(γ) Ασκούν τη μαιευτική αμερόληπτα. Αυτό περιλαμβάνει τη λήψη κατάλληλων μέτρων, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα της μαιευτικής πράξης χωρίς να επηρεάζεται από τα στερεότυπα, τον πολιτισμό το

έθνος, το φύλο, τη σεξουαλικότητα, την ηλικία, τη θρησκεία, την πνευματικότητα, τη κοινωνικοοικονομική κατάσταση, την κατάσταση της υγείας, τον τρόπο ζωής, ή άλλους παράγοντες.

(δ) Στον προγραμματισμό και παροχή αποτελεσματικής μαιευτικής φροντίδας, υποστηρίζουν πρότυπα διαπολιτισμικής και ασφαλούς μαιευτικής πράξης. Οι μαιές σέβονται και λαμβάνουν υπόψη τον πολιτισμό, τις αξίες, τις πεποιθήσεις, τις προσωπικές επιθυμίες και τις αποφάσεις κάθε γυναίκας και της οικογένειάς της.

(ε) Απέχουν από εκφράσεις ρατσιστικές, φυλετικές, ομοφοβικές, ηλικιακές και άλλες επιβλαβείς και μεροληπτικές στάσεις και συμπεριφορές απέναντι σε κάθε γυναίκα που φροντίζουν και την οικογένειά της, καθώς και τους συναδέλφους και συνεργάτες τους. Οι μαιές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα εφόσον παρατηρήσουν τέτοιες επιβλαβείς και μεροληπτικές εκφράσεις και συμπεριφορές.

(στ) Λαμβάνουν επαγγελματικές αποφάσεις σε σχέση με τα ενδιαφέροντα και τα δικαιώματα ενός ατόμου και δεν παραβαίνουν τη νομοθεσία ή παραβιάζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα οποιουδήποτε ατόμου, συμπεριλαμβανομένων των προσφύγων, των αιτητών ασύλου και των κρατουμένων.

5.5 Οι μαιές επεξεργάζονται τις προσωπικές πληροφορίες που λαμβάνονται κατά την άσκηση του επαγγέλματος ως ιδιωτικές και εμπιστευτικές.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων πρέπει να είναι σύμφωνη με τους περί Επεξεργασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Προστασία του Ατόμου) Νόμος του 2001 και 2003, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

Οι μαιές:

(α) Έχουν ηθικές και νομικές υποχρεώσεις να επεξεργάζονται τα προσωπικά δεδομένα που λαμβάνουν λόγω επαγγέλματος ως εμπιστευτικά. Οι μαιές προστατεύουν την ιδιωτικότητα κάθε γυναίκας και της οικογένειάς της, περιορίζοντας τη χρήση τους μόνο για επαγγελματικούς σκοπούς.

(β) Ανάλογα με την περίπτωση, ενημερώνουν την γυναίκα ότι είναι αναγκαίο να αποκαλύψουν σε συνεργάτες πληροφορίες που μπορεί να είναι σημαντικές στη λήψη επαγγελματικής απόφασης από μέρους τους.

(γ) Επιδιώκουν την συγκατάθεση από κάθε γυναίκα ή εκπροσώπους της πριν αποκαλύψουν πληροφορίες. Ελλείψει της συγκατάθεσης χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους κρίση σχετικά με την ανάγκη να αποκαλυφθούν ιδιαίτερες λεπτομέρειες. Οι μαιές αναγνωρίζουν ότι μπορεί να απαιτηθεί από τη

νομοθεσία να αποκαλύψουν ορισμένες πληροφορίες για επαγγελματικούς λόγους.

5.6 Οι μαιές παρέχουν αμερόληπτα, τίμια και με ακρίβεια πληροφορίες σχετικές με τη μαιευτική φροντίδα και προϊόντα φροντίδας υγείας.

(α) Παρέχουν συμβουλές για οποιαδήποτε φροντίδα ή προϊόν, εξηγούν πλήρως τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των εναλλακτικών προϊόντων ή τις φροντίδας έτσι ώστε τα άτομα να μπορούν να κάνουν ενημερωμένες επιλογές. Απέχουν από τη συμμετοχή στη διαφήμιση, ην παραπλάνηση ή τη διαστρέβλωση όσο αφορά τα προϊόντα φροντίδας υγείας.

(β) Παρουσιάζουν με ακρίβεια τη φύση της μαιευτικής φροντίδας που παρέχουν και παίρνουν συγκατάθεση για εφαρμογή της φροντίδας.

(γ) Όπου μια συγκεκριμένη φροντίδα ή ένα συγκεκριμένο προϊόν ενθαρρύνεται διασφαλίζουν ότι οι συμβουλές τους είναι βασισμένες σε επαρκή γνώση και όχι σε εμπορικές ή άλλες μορφές κέρδους. Οι μαιές απέχουν από την παραπλανητική επικύρωση υπηρεσιών ή προϊόντων.

5.7 Οι μαίες εστιάζουν την πρακτική τους στις ανάγκες υγείας της γυναίκας, στις προσδοκίες, στις φιλοδοξίες και στην ενημερωμένη λήψη απόφασης και συγκατάθεσης από κάθε γυναίκα.

(α) Διασφαλίζουν ώστε η γυναίκα να είναι κυρίαρχος στη μαιευτική φροντίδα και να δίνει την ενημερωμένη συγκατάθεσή της για μαιευτική φροντίδα που θα δεχθεί.

(β) Υποστηρίζουν την υγεία και ευημερία κάθε γυναίκας, προωθώντας και διατηρώντας πρακτικές που ενδυναμώνουν την αυτοπεποίθηση και την ευημερία της.

(γ) Επικοινωνούν με τέτοιο τρόπο, ώστε η γυναίκα και η οικογένειά της να μπορούν να καταλαβαίνουν και να συμμετέχουν πλήρως στη διαδικασία της τεκνοποίησης.

(δ) Υποστηρίζουν την ενημερωμένη λήψη απόφασης. Όπου η γυναίκα επιθυμεί, η μαία ενημερώνει άτομο της οικογένειάς της που τη βοηθά στην κατανόηση της κατάστασης της υγείας της, βοηθώντας την να λαμβάνει ενημερωμένες αποφάσεις.

(ε) Σε καταστάσεις όπου η γυναίκα είναι ανίκανη ή απρόθυμη να αποφασίσει ή να μιλήσει ανεξάρτητα, προσπαθούν να διασφαλίσουν ώστε η θέση της γυναίκας να αντιπροσωπεύεται από συνήγορο, κατά προτίμηση της επιλογής της.

(στ) Συνηγορούν υπέρ της προστασίας των δικαιωμάτων της γυναίκας και της οικογένειάς της σε σχέση με τη μαιευτική φροντίδα.

5.8 Οι μαιές προωθούν και διατηρούν σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ γυναίκας και μαιάς.

(α) Γνωρίζουν ότι το γνωσιολογικό υπόβαθρο που υπάρχει μεταξύ της γυναίκας και της μαιάς μπορεί να καθιστά τη γυναίκα τρωτή και ευάλωτη σε εκμετάλλευση. Η μαιά αναγνωρίζει αυτήν την πιθανή αδυναμία και προστατεύει ενεργά την αξιοπρέπεια και αυτοεκτίμηση αυτών που φροντίζει. Η διαφορά στο γνωσιολογικό υπόβαθρο μεταξύ γυναίκας και μαιάς μπορεί να είναι μεγαλύτερη όταν η γυναίκα έχει περιορισμένη γνώση, νιώθει φόβο ή πόνο ή έχει ανάγκη από βοήθεια και φροντίδα ή δοκιμάζει μια άγνωστη απώλεια στη αυτοεικόνα της. Αυτές οι συνθήκες κάνουν τη γυναίκα πιο ευάλωτη και οι μαιές το αναγνωρίζουν και το διαχειρίζονται ηθικά.

(β) Λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για να καθιερωθεί το αίσθημα εμπιστοσύνης και να προστατευθεί η φυσική, ψυχολογική, συναισθηματική, κοινωνική και πολιτιστική ευημερία της κάθε γυναίκας κατά τη διάρκεια της μαιευτικής φροντίδας. Οι μαιές προστατεύουν τις γυναίκες που είναι ευάλωτες, συμπεριλαμβανομένων των γυναικών με αναπηρίες και ψυχική νόσο, από εκμετάλλευση και φυσική βλάβη.

(γ) έχουν ευθύνη να διατηρούν επαγγελματικά όρια μεταξύ αυτών και της κάθε γυναίκας που φροντίζουν, καθώς και άλλων ατόμων που ορίζει η γυναίκα ως εμπλεκόμενους στη φροντίδα της.

(δ) Γνωρίζουν ότι εκτός του επαγγελματικού ρόλου, πληρούν και άλλους ρόλους ως μέλη οικογενειών, ως φίλες και ως μέλη της κοινωνίας. Γνωρίζουν ότι οι πολλαπλοί ρόλοι μπορεί να επηρεάσουν ευμενώς και δυσμενώς τα αποτελέσματα της μαιευτικής φροντίδας και ότι η επαγγελματική τους συμπεριφορά έχει πρόθεση πάντα το όφελος της γυναίκας. Όταν φροντίζουν γυναίκα ή μέλη της οικογένειάς της με τα οποία υπάρχει διπλή σχέση, τη συμβουλεύουν να επιδιώξει ανεξάρτητη συμβουλή λόγω της ύπαρξης πραγματικής σύγκρουσης συμφερόντων.

(ε) Γνωρίζουν ότι οι σεξουαλικές σχέσεις μεταξύ μαιίας και γυναίκας, του συντρόφου της ή των μελών της οικογένειας της γυναίκας με την οποία έχει έρθει σε επαγγελματική σχέση είναι ακατάλληλες. Τέτοιες σχέσεις αυτόματα δημιουργούν ερωτήματα ακεραιότητας των μαιών σε σχέση με εκμετάλλευση λόγω ευπάθειας μιας γυναίκας που είναι υπό την φροντίδα τους. Η συγκατάθεση δεν είναι μια αποδεκτή δικαιολογία στην περίπτωση της σεξουαλικής ή της πολύ στενής σχέσης μέσα στην επαγγελματική σχέση.

(στ) Λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία των περιουσιακών στοιχείων και ιδιοκτησίας της κάθε γυναίκας που φροντίζουν, καθώς και των μελών της οικογένειάς της.

5.9 Οι μαιές διατηρούν και αυξάνουν την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία της κοινωνίας στο μαιευτικό επάγγελμα.

(α) Η συμπεριφορά των μαιών διατηρεί και επαυξάνει τη δημόσια εμπιστοσύνη και αξιοπιστία στο μαιευτικό επάγγελμα.

(β) Οι παράνομες και ανήθικες ενέργειες των μαιών στην προσωπική τους ζωή διακυβεύουν την καλή φήμη του επαγγέλματος και τη δική τους. Εάν η καλή φήμη είτε μεμονωμένων μαιών είτε του επαγγέλματος μειωνόταν, αυτό θα μπορούσε να μειώσει την εμπιστοσύνη που υπάρχει μεταξύ του μαιευτικού επαγγέλματος, των γυναικών και της κοινωνίας γενικότερα. Η σχέση εμπιστοσύνης είναι απαραίτητη για αποτελεσματική παροχή μαιευτικής φροντίδας.

(γ) Οι μαιές λαμβάνουν υπόψη τις ηθικές υποχρεώσεις του μαιευτικού επαγγέλματος καθώς ασκούν το δικαίωμα της ελεύθερης έκφρασης και συμμετοχής σε δημόσιες, πολιτικές και ακαδημαϊκές συζητήσεις ή/και εκδόσεις.

1. Οι μαιές ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθική.

(α) Ασκούν τη μαιευτική με αναστοχασμό και ηθικά, σύμφωνα με τον Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας, με σκοπό τη συνεχή μάθηση μέσα από την εμπειρία και συμβάλλοντας στην προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη.

(β) Αναπτύσσουν και διατηρούν κατάλληλη και επίκαιρη μαιευτική πρακτική, υποστήριξη και φροντίδα για κάθε γυναίκα και οικογένεια που φροντίζουν.

(γ) Αξιολογούν τη δική τους συμπεριφορά και ικανότητα σε σχέση με τα πρότυπα του μαιευτικού επαγγέλματος.

(δ) Συμβάλλουν στην επαγγελματική ανάπτυξη των φοιτητών και συναδέλφων.

(ε) Συμβάλλουν σε έρευνες σύμφωνα με αναγνωρισμένες κατευθυντήριες οδηγίες για την έρευνα και δεν παραβιάζουν το καθήκον τους προς τη γυναίκα.

(στ) Κοινοποιούν στη γυναίκα που φροντίζουν και τους εργοδότες τους (εάν εφαρμόζεται) για όποια μείωση στη δυνατότητα τους να ασκούν τη μαιευτική λόγω υγείας, κοινωνικών και άλλων παραγόντων, ενώ διερευνούν τρόπους εξεύρεσης επίλυσης του προβλήματος.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ο Κώδικας δεν προτίθεται να δώσει επαγγελματική συμβουλή σε ειδικά ζητήματα και ειδικούς τομείς πρακτικής. Περισσότερο εντοπίζει τις ελάχιστες

προδιαγραφές επαγγελματικής συμπεριφοράς κατά την άσκηση του μαιευτικού επαγγέλματος. Για τη διατήρηση των εθνικών επιπέδων μαιευτικής άσκησης, οι μαιές φέρουν ευθύνη για την ανανέωση και εκσυγχρονισμό των γνώσεων τους σε θέματα επαγγελματικής συμπεριφοράς. Αν και οι υποχρεωτικές λέξεις όπως “πρέπει”, “θα”, “να” δεν χρησιμοποιούνται στον Κώδικα, θεωρείται ότι οι “δηλώσεις συμπεριφοράς” που αναφέρονται στον Κώδικα είναι υποχρεωτικές από τις μαιές.

Παραβίαση του Κώδικα μπορεί να αποτελέσει είτε μία κακή πρακτική είτε μια μη επαγγελματική συμπεριφορά.

Για σκοπούς του Κώδικα αυτού, οι όροι ερμηνεύονται ως ακολούθως:

“κακή πρακτική” σημαίνει τη συμπεριφορά που είναι αντίθετη προς τα αποδεκτά και συμφωνηθέντα πρότυπα καλής πρακτικής του επαγγέλματος, π.χ. την παραβίαση της εμπιστευτικότητας στη σχέση γυναίκας μαιών.

“μη επαγγελματική συμπεριφορά” σημαίνει τη λανθασμένη ή κακή ή ακατάλληλη συμπεριφορά από τη μαιά, εκτός του πλαισίου της μαιευτικής άσκησης, π.χ. τη σεξουαλική κακοποίηση, κλοπή ή μέθη και την ακατάλληλη συμπεριφορά σε δημόσια θέα.

“μη ικανοποιητική επαγγελματική συμπεριφορά” σημαίνει την επαγγελματική συμπεριφορά κάτω από τα

πρότυπα που αναμένονται εύλογα από μια μαία με ισοδύναμο επίπεδο εκπαίδευσης ή εμπειρίας. Αυτό περιλαμβάνει τη συμπεριφορά που γενικά δεικνύει ανικανότητα, διακυβεύει τη φροντίδα ή και δυσφημεί το μαιευτικό επάγγελμα.

Ερμηνεία Όρων σύμφωνα με Κώδικα Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών (ΚΕΣΜ)

“Άτομα/Άτομο”

Ο όρος αυτός σημαίνει όλα τα άτομα τα οποία συμμετέχουν ή λαμβάνουν οποιαδήποτε μαιευτική φροντίδα/υπηρεσία (άμεσα ή έμμεσα) όπως γυναίκες, άνδρες παιδιά, οικογένειες, κοινότητες, συναδέλφους, συνεργάτες.

“Ανάθεση καθηκόντων”

Η μετάθεση της εξουσίας σε κάποιο ικανό άτομο να διεκπεραιώσει ένα συγκεκριμένο καθήκον σε μια συγκεκριμένη περίπτωση που μπορεί να επιτευχθεί χωρίς να χρειάζεται άμεση επίβλεψη.

Υπευθυνότητα κατά την ανάθεση

Η μαία που αναθέτει εργασία σε άλλα άτομα παραμένει υπεύθυνη για την καταλληλότητα αυτής της ανάθεσης, για την επίβλεψη και τη διαβεβαίωση ότι το άτομο που ανατέθηκε η εργασία είναι ικανό να τη διεκπεραιώσει με ασφάλεια και ποιότητα.

Η εν λόγω μαία που αναθέτει έχει την ευθύνη να παραδώσει το πλάνο φροντίδας και να σιγουρευτεί ότι

οι στόχοι υγείας για τον αποδέκτη φροντίδας εκπληρώνονται.

Ευθύνη κατά την ανάθεση

Καθήκοντα μπορούν να ανατεθούν σε άτομα που οι μαίες κρίνουν ότι είναι ικανά να τα διεκπεραιώσουν. Εάν κάποιο άτομο εργοδοτείται είναι ευθύνη του εργοδότη να βεβαιωθεί ότι αυτό το άτομο έχει επαρκή γνώση και εκπαίδευση για να διεκπεραιώσει την εργασία που του ανατέθηκε από τη μαία.

Εάν σε οποιανδήποτε περίπτωση, είτε οι μαίες είτε το άτομο στο οποίο ανατίθεται η εργασία, νιώθουν ότι το συγκεκριμένο άτομο δεν μπορεί να ανταπεξέλθει, τότε πρέπει να γίνει η ανάθεση.

Πριν οποιανδήποτε ανάθεση καθηκόντων η μαία πρέπει να λάβει υπόψη τα ακόλουθα:

(α) Την κατάσταση του υπό φροντίδα ατόμου.

(β) Την ικανότητα των ατόμων τα οποία είναι υπεύθυνα για την φροντίδα του, η οποία πρέπει να υποστηρίζεται με στοιχεία και έγγραφα.

(γ) Πόσο συχνά θα πρέπει να επαναξιολογείται η κατάσταση του υπό φροντίδα ατόμου σε σχέση με τη συνεχή ανάθεση κάποιων καθηκόντων για φροντίδα.

(δ) Τη συνεχή υποστήριξη αυτών που αναλαμβάνουν καθήκοντα.

Εάν έχει γίνει ανάθεση καθήκοντος, το άτομο είναι υπεύθυνο να δίνει αναφορά σε προϊστάμενο εφόσον υπάρχει. Η μαία που αναθέτει οποιοδήποτε καθήκον έχει συνεχή ευθύνη να κρίνει την καταλληλότητα της ανάθεσης:

(α) με την επαναξιολόγηση του υπό φροντίδα ατόμου σε τακτά διαστήματα για να επιβεβαιώνεται ότι παραμένει η κατάστασή του σταθερή και προβλέψιμη·

(β) παρατηρώντας τους παροχείς φροντίδας για να διαπιστώνει αν είναι ικανοί να φροντίζουν τον αποδέκτη φροντίδας με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα·

(γ) αξιολογώντας κατά πόσο πρέπει να συνεχιστεί η ανάθεση καθηκόντων σε συγκεκριμένα άτομα.

Τεκμηρίωση κατά την ανάθεση

Η εκτίμηση, ο σχεδιασμός και η αξιολόγηση της φροντίδας του αποδέκτη φροντίδας υγείας πρέπει να τεκμηριώνονται. Η μαία έχει την ευθύνη να διαβεβαιώνεται ότι οποιοδήποτε καθήκον ανατέθηκε, έχει τεκμηριωθεί κατάλληλα.

Η τεκμηρίωση ε έγγραφα πρέπει να δείχνει ξεκάθαρα οποιαδήποτε διαδικασία για τη λήψη μιας απόφασης και πρέπει να αναφέρεται σε συγκεκριμένα άτομα. Το

πιο κατάλληλο μέρος για την καταγραφή αυτών των πληροφοριών πρέπει να αποφασίζεται με βάση το εργασιακό περιβάλλον, π.χ. αρχεία και πλάνα για τον αποδέκτη φροντίδας υγείας. σε κάθε ανάθεση καθηκόντων, τα ονόματα αυτών που τα αναλαμβάνουν πρέπει να δηλώνονται ξεκάθαρα.

Οι μαίες είναι υπεύθυνες για τη συνεχή αξιολόγηση της ικανότητας των ατόμων που έχουν αναλάβει κάποιο καθήκον.

“Γυναίκα”

Ο όρος “γυναίκα” ανάλογα με τη φροντίδα ή την υπηρεσία που προσφέρεται από τη μαία έχει την έννοια της γυναίκας κάθε ηλικίας, π.χ. παιδική, εφηβική, νεανική, ενήλικα γυναίκα, υπερήλικα. Κυρίως όμως αναφέρεται στη γυναίκα αναπαραγωγικής ηλικίας και κυρίως στη γυναίκα κατά τη διαδικασία τεκνοποίησης και μητρότητας: πριν τη σύλληψη και κατά την κύηση, τον τοκετό και τη λοχεία.

Επίσης, στον Κώδικα όπου χρησιμοποιείται ο όρος “γυναίκα” σημαίνει “τη γυναίκα και το/α νεογέννητό/ά της”, καθώς οι μαίες θεωρούν τη μητέρα και το νεογέννητό της ως αναπόσπαστη μονάδα.

“Εκπρόσωπος της γυναίκας και του νεογνού”

Είναι ένα πρόσωπο που έχει το δικαίωμα νόμιμα να ενεργήσει εξ ονόματος της γυναίκας ή του νεογνού της.

“Επαγγελματικά όρια”

Είναι το πλαίσιο που καθορίζει τη σχέση μεταξύ μαιίας και γυναίκας-νεογνού και άλλων σημαντικών για τη γυναίκα προσώπων. Αυτό το πλαίσιο διευκολύνει την ασφαλή και ποιοτική πρακτική με σκοπό την ικανή και αποτελεσματική μαιευτική φροντίδα. Το πλαίσιο στην επαγγελματική σχέση καθορίζεται από την υπό- ή υπέρ- εμπλοκή της μαιίας στην παροχή μαιευτικής φροντίδας.

“Επαγγελματικά Πρότυπα”

Τα πρότυπα αυτά περιλαμβάνουν:

- (α) Τον Κώδικα Πρότυπης Επαγγελματικής Συμπεριφοράς των Μαιών.
- (β) Τον Κώδικα Μαιευτικής Δεοντολογίας.
- (γ) Τις Εθνικές Κλινικές Κατευθυντήριες Οδηγίες της Μαιευτικής Άσκησης.
- (δ) Τον Κώδικα Επαγγελματικών Αρμοδιοτήτων και Υποχρεώσεων των Μαιών.
- (ε) Τον Οδηγό Αναφοράς και Παραπομπής Μαιευτικών Περιστατικών.
- (στ) Το Πρόγραμμα Συνεχούς Επαγγελματικής Ανάπτυξης των Μαιών.

(ζ) Τις διατάξεις των περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμων του 1988 μέχρι 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται.

(η) Άλλες πρόνοιες και κανονισμούς που εκδίδονται για τη μαιευτική από τις Κυπριακές Ρυθμιστικές Αρχές, όπως το Συμβούλιο Νοσηλευτικής και Μαιευτικής.

(θ) Άλλες συστάσεις, πρότυπα, θέσεις που εκδίδονται από μεγάλους οργανισμούς υγείας και επαγγελματικά σώματα μαιών, όπως ο Παγκύπριος Οργανισμός Υγείας, κ.α.

“Ευθύνη”

Είναι η μορφή εμπιστοσύνης. Η κατάσταση κατά την οποία είναι κάποιος υπόλογος σε κάποιον/ους για κάτι ή είναι υπεύθυνος για κάποιον/ους.

“Ικανότητα”

Αποτελεί το συνδυασμό διαφόρων γνωσιολογικών ιδιοτήτων, δεξιοτήτων και συμπεριφορών. Ικανότητα χωρίς γνώση, κατανόηση και κατάλληλη συμπεριφορά δεν ισούται με ικανή πρακτική. Ικανότητα θεωρείται “η επιδεξιότητα και η δυνατότητα να ασκεί κανείς το επάγγελμα του με ασφάλεια και αποτελεσματικότητα χωρίς να χρειάζεται άμεση επίβλεψη”. Συνεπώς, να είναι υπεύθυνος γι’αυτήν την άσκηση και υπόλογος στο κοινό για τις πράξεις του.

“Ικανότητα άσκησης”

Δηλώνει την καταλληλότητα των μαιών να είναι καταχωρημένες στο Μητρώο Μαιών με βάση τα αναφερόμενα πιο πάνω “Επαγγελματικά Πρότυπα”.

“Μαία”

Νομικά κατοχυρωμένος τίτλος που σημαίνει την εγγεγραμμένη μαία που είναι εξουσιοδοτημένη να ασκεί τη μαιευτική στη Δημοκρατία, σύμφωνα με τους περί Νοσηλευτικής και Μαιευτικής Νόμου του 1988 μέχρι 2012, όπως αυτοί εκάστοτε τροποποιούνται ή αντικαθίστανται. Για σκοπούς του Κώδικα αυτού, αναφέρεται επίσης στις φοιτήτριες και στους φοιτητές της μαιευτικής. Στον Κώδικα, για σκοπούς ευκολίας, όπου αναφέρεται ο όρος “μαία” έχει την έννοια “μαία-μαιευτής”.

“Συνάδελφοι”

Περιλαμβάνει τις άλλες μαιές, φοιτητές και φοιτήτριες της μαιευτικής, άλλους επαγγελματίες φροντίδας υγείας και άλλους που νόμιμα εμπλέκονται στην φροντίδα της γυναίκας και του νεογνού.

“Σύντροφος/Οικογένεια”

Σημαίνει τον άμεσο σύντροφο και οικογένεια της γυναίκας, όπως καθορίζονται από την ίδια τη γυναίκα. Ο όρος “οικογένεια” περιλαμβάνει το πλήρες φάσμα μορφών οικογενειακής κατάστασης που μπορεί να υπάρξει σήμερα και μπορεί να περιλαμβάνει τους πατέρες των νεογνών, τους συζύγους, συντρόφους, άλλα παιδιά, αδέρφια, γονείς ή/και

παππούδες. Μερικές φορές περιλαμβάνει φίλους, συγγενείς και άλλους που σχετίζονται με τη γυναίκα. Μπορεί να περιλαμβάνει κάποια μέλη της οικογένειας που δεν βρίσκονται κοντά της. Περιλαμβάνει άτομα υπό μορφή εννοιολογικής σχέσης με τη γυναίκα και το νεογνό ή τα νεογνά της που φροντίζονται από τη μαία και παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή τους.

“Υπευθυνότητα”

Η αρχή κατά την οποία τα άτομα και η κοινότητα είναι υπεύθυνοι για τις πράξεις τους και μπορούν όταν χρειαστεί να λογοδοτήσουν σε τρίτους για αυτές.

Υποσημειώσεις

- 1. Γνωστοποίηση/Αναφορά:** Αφορά στη γραπτή ή/και προφορική αναφορά μαίας ή αλλού ατόμου σε εργοδότη ή αρμόδιο σώμα. Η γνωστοποίηση/αναφορά αφορά κακή πρακτική ή μη ικανοποιητική επαγγελματική συμπεριφορά μαίας. Πολλοί οργανισμοί περιλαμβάνουν οδηγίες αναφοράς για περιπτώσεις καταγγελιών και αναφορών. Επίσης περιλαμβάνουν και μέτρα προστασίας των μαιών που επισημαίνουν και κοινοποιούν ή καταγγέλλουν μια “κακή πρακτική” ή μια “μη ικανοποιητική συμπεριφορά” συναδέλφων. Η κοινοποίηση ορίζεται ως η κοινοποίηση πληροφοριών από νυν ή πρώην εργοδοτούμενες μαίες ενός οργανισμού σχετικά με κακή συμπεριφορά, παράνομη και ανήθικη πρακτική που είναι στη δικαιοδοσία των εργοδοτών σε ένα πρόσωπο ή οργανισμό που έχει τη

δύναμη και το κύρος να αναλάβει δράση. Το πρόσωπο ή ο οργανισμός στον οποίο γίνεται η κοινοποίηση, μπορεί να είναι εκτός του εσωτερικού συστήματος αναφοράς του οργανισμού του οποίου το πρόσωπο είναι ή ήταν εργοδοτούμενο.

- 2. Δώρα και Φιλοδωρήματα:** Οι μαίες δεν επιτρέπεται να λάβουν δώρα ή ωφελήματα που ενδεχομένως να επηρεάσουν τη φροντίδα ή τις αποφάσεις που λαμβάνουν κατά την άσκηση της μαιευτικής. Αναγνωρίζοντας την πραγματική ανάγκη κάποιων ανθρώπων να επιδείξουν την εκτίμησή τους για τη φροντίδα που δέχθηκαν από τη μαία προσφέροντας μικρή αναγνώριση υπό μορφή δώρου ή προνομίου, να ισχύουν τα πιο κάτω:

(α) Οι μαίες μπορούν να αποδεχτούν συμβολικά ή μικρού κόστους δώρα προσφερόμενα ως ένδειξη εκτίμησης και όχι για διασφάλιση χάρης. Δεν αποδέχονται δώρα πέραν των συμβολικών, ούτε δώρα σε μετρητά εκτός από την συζητημένη αμοιβή για προσφερθείσα υπηρεσία στον ιδιωτικό τομέα.

(β) Οι μαίες λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα ώστε να επιβεβαιώνεται ότι ούτε αυτές ούτε η άμεση οικογένειά τους δέχονται δώρα ή ωφελήματα τα οποία ένας αμερόληπτος

παρατηρητής θα μπορούσε να εκλάβει ως μέσο διασφάλισης επιρροής ή ωφέλειας.

(γ) Περαιτέρω συγκεκριμένη καθοδήγηση μπορεί να ληφθεί από Κώδικες Δεοντολογίας σχετικών κυβερνητικών αρχών στην αρμοδιότητα των οποίων ανήκει η παροχή υπηρεσιών υγείας, των ηθικών και δίκαιων εμπορικών συναλλαγών, αρχών υγιούς ανταγωνισμού, καθώς και των ιδιωτικών εργοδοτών και επαγγελματικών συνδέσμων.

3. Ευγένεια και Ενσυναίσθησία: Η ευγένεια και η ικανότητα ενσυναίσθησης είναι αδιαμφισβήτητα ποιοτικά χαρακτηριστικά επαγγελματικής συμπεριφοράς που απαιτούνται από τις μαιές. Η ευγένεια μικραίνει την απόκλιση στη δύναμη μεταξύ της μαιίας και της γυναίκας και ενισχύει την ασφάλεια και το σεβασμό μεταξύ τους. Ένας από τους μεγαλύτερους τομείς παραπόνων μη ικανοποιητικής επαγγελματικής συμπεριφοράς των μαιών είναι η απουσία ενσυναίσθησης, συμπόνιας ή/και ευγένειας. Αντιθέτω, οι αποδέκτες των υπηρεσιών και φροντίδας της μαιίας είναι εντυπωσιασμένοι από τις μαιές που επιδεικνύουν απλές πράξεις ευγένειας, σεβασμού του ατόμου και εκτίμησης.

4. Μαιευτική άσκηση σε όλα τα επίπεδα: Στο πρωτοβάθμιο σχετίζεται και με κείμενα που έχουν

αναπτυχθεί και κατατεθεί στον Οργανισμό Ασφάλισης Υγείας με σκοπό την συμμετοχή των μαιών στο Γενικό Σύστημα Υγείας. Αυτά περιλαμβάνουν τις ελάχιστες υποδομές, τις μαιευτικές διαδικασίες σε πρωτοβάθμιο επίπεδο και τον Οδηγό Αναφοράς και Παραπομπής Μαιευτικών Περιστατικών.

5. **Σχετική Νομοθεσία:** Ο όρος "Σχετική Νομοθεσία" περιλαμβάνει τους νόμους που σχετίζονται με την εκπαίδευση και άσκηση της μαιευτικής, το Γενικό Σύστημα Υγείας, τη χρήση φαρμάκων και θεραπευτικών μέσων, και άλλη νομοθεσία που ρυθμίζει τομείς όπως η εγκληματική συμπεριφορά (π.χ. επίθεση, δολοφονία) και αμέλεια.

6. **Συμπληρωματικές, εναλλακτικές θεραπείες και ομοιοπαθητική:** Οποιοδήποτε άτομο το οποίο βρίσκεται υπό την φροντίδα της μαιίας και επιθυμεί να συνεχίσει την ομοιοπαθητική ή εναλλακτική θεραπεία του, έχει κάθε δικαίωμα και η μαιία οφείλει να το σεβαστεί. Εάν είναι υπεύθυνες για τις εναλλακτικές θεραπείες, οι μαιίες πρέπει να είναι σίγουρες ότι είναι ικανές να το κάνουν αποτελεσματικά και με ασφάλεια. Πρέπει να βεβαιωθούν ότι οποιοσδήποτε ομοιοπαθητικές θεραπείες ή βοτανοθεραπείες δεν αντενδείκνυται με ορισμένα φάρμακα που παίρνει η γυναίκα και να την συμβουλέψουν σχετικά. Όπως οι μαιίες γνωρίζουν τις οδηγίες διαχείρισης των φαρμάκων, αναμένεται να γνωρίζουν και να διαχειρίζονται τις εναλλακτικές

θεραπείες με την ίδια ασφάλεια. Η γυναίκα έχει το δικαίωμα της ενημερωμένης επιλογής και στις εναλλακτικές θεραπείες. Σε περιπτώσεις που οι μαιές δουλεύουν ανεξάρτητα, η αυτοαξιολόγηση της ικανότητας και της υπευθυνότητάς τους είναι ιδιαίτερα σημαντική. Εξάλλου όλες οι εγγεγραμμένες μαιές πρέπει να έχουν λάβει επιτυχή κατάρτιση και πιστοποίηση ικανότητας για να εξασκούν εναλλακτικές και συμπληρωματικές θεραπείες.

- 7. Τομείς Εφαρμογής του Κώδικα:** Ο Κώδικας αφορά τις μαιές στους τομείς της κλινικής άσκησης της μαιευτικής, του σχεδιασμού και διοίκησης, της ανάπτυξης πολιτικής και λήψης αποφάσεων για την υγεία, της διαχείρισης προγραμμάτων μαιευτικής, της νομοθετικής ρύθμισης, της εκπαίδευσης και της έρευνας.

- 8. Οι μαιές διασφαλίζουν τη λήψη ενημερωμένης συγκατάθεσης των γυναικών κατά την παροχή μαιευτικής φροντίδας:**

Οι μαιές βεβαιώνονται ότι έχουν τη συγκατάθεση της γυναίκας πριν την εφαρμογή οποιασδήποτε φροντίδας ή θεραπείας και υποστηρίζουν το δικαίωμά της για πλήρη εμπλοκή στις αποφάσεις για τη φροντίδα της. Θεωρούν ότι η κάθε γυναίκα έχει την νοητική ικανότητα και το δικαίωμα να αποδεχτεί ή να αρνηθεί τη φροντίδα ή θεραπεία. Η ικανότητα στη λήψη συγκατάθεσης από πλευράς της γυναίκας περιορίζεται από αδυναμία να

κατανοήσει, συγκρατήσει και επεξεργαστεί τις πληροφορίες που της παρέχονται. Η αξιολόγηση της ικανότητας για συγκατάθεση εναπόκειται στη μαιία που παρέχει τη φροντίδα και τη θεραπεία.

Η διαδικασία για τη λήψη συγκατάθεσης γίνεται με απόλυτη διαφάνεια και επαγγελματική υπευθυνότητα. Οι μαιίες καταγράφουν με ακρίβεια όλες τις συζητήσεις και τις αποφάσεις που έχουν προηγηθεί πριν την λήψη συγκατάθεσης. Σε περίπτωση έκτακτη ανάγκης που η γυναίκα αδυνατεί να δώσει τη συγκατάθεσή της λόγω, για παράδειγμα, αναισθησίας, οι μαιίες μπορούν να δράσουν χωρίς τη συγκατάθεσή της εάν αυτό είναι το καλύτερο για τη γυναίκα αυτή. Ιατρική παρέμβαση που θεωρείται να είναι σε θέση να δώσει τη συγκατάθεσή της, πρέπει να γίνεται μετά την εξασφάλιση συγκατάθεσης. Εξαίρεση αποτελεί η περίπτωση στην οποία η γυναίκα έχει εκ των προτέρων αρνηθεί τη συγκεκριμένη θεραπεία.

Οι μαιίες θεωρούν ότι η λήψη συγκατάθεσης δεν είναι ένα απλό γεγονός αλλά μια διαδικασία. Οι πληροφορίες πρέπει να δίνονται με κατανοητό τρόπο και η γυναίκα να έχει αρκετό χρόνο στη διάθεσή της για να επεξεργαστεί τις πληροφορίες που της δόθηκαν και να κάνει οποιαδήποτε ερώτηση επιθυμεί. Οι μαιίες δεν πρέπει να υποθέτουν ότι η γυναίκα έχει επαρκείς γνώσεις για να πάρει απόφαση ακόμα και για την βασική φροντίδα.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπου για παράδειγμα η συγκατάθεση δόθηκε από τη γυναίκα μετά από εξαπάτηση ή δεν της δόθηκε επαρκείς πληροφορίες, μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τον ισχυρισμό ποινικού αδικήματος. Παρόλα αυτά το ποινικό δίκαιο εμπλέκεται μόνο σε πολύ ακραίες περιπτώσεις.

Η μαία που εκτελεί μια διαδικασία είναι και το άτομο που λαμβάνει τη συγκατάθεση, αν και υπάρχουν πολλές καταστάσεις όπου αυτό μπορεί να ανατεθεί σε κάποια άλλη μαία.

Στις περιπτώσεις που υπάρχει δυσκολία στην κατανόηση της διαδικασίας λόγω διαφοράς στη γλώσσα, πιθανό να χρειαστεί κάποιος μεταφραστής για να βοηθήσει στην κατανόηση των πληροφοριών που δίνονται.

Οι μαίες λαμβάνουν τη συγκατάθεση των γυναικών που φροντίζουν λεκτικά, γραπτώς ή έμμεσα με τη συνεργασία τους. Με τον ίδιο τρόπο μπορούν να δηλώσουν και την άρνησή τους. Εάν όμως η θεραπεία είναι μακροσκελής, περίπλοκη ή εμπερικλείει κινδύνους, τότε θα πρέπει να υπάρξει η γραπτή συγκατάθεση της γυναίκας. Είναι εξίσου σημαντικό να υπάρχει γραπτώς και η άρνηση της γυναίκας για θεραπεία.

Οι μαίες αναγνωρίζουν και σέβονται προηγούμενες αποφάσεις του που είναι δεσμευτικά νομικά έγγραφα. Αναγνωρίζουν και σέβονται τοπικά πρωτόκολλα και

νομοθεσίες και επηρεάζουν τη φροντίδα ή τη θεραπεία που παρέχουν σε άτομα κάτω των δεκαέξι (16) ετών. Τα παιδιά δεκαέξι μέχρι δεκαεπτά (16-17) χρονών θεωρείται ότι μπορούν να αποφασίσουν από μόνα τους, αν και καλό θα ήταν να εμπλακούν και οι γονείς στην όλη διαδικασία. Οι γονείς ή οι κηδεμόνες μπορούν να αναιρέσουν την άρνηση του παιδιού μέχρι τα δεκαοχτώ (18) του χρόνια. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις ίσως χρειαστεί και η παρέμβαση του δικαστηρίου.

Οι μαίες εφαρμόζουν τις διαδικασίες λήψης συγκατάθεσης και σε άτομα με διανοητική στέρηση. Ένα άτομο μπορεί να θεωρηθεί διανοητικά στερημένο για αρκετούς λόγους. Μπορεί να είναι προσωρινοί λόγοι όπως για παράδειγμα η χρήση συγκεκριμένων χαπιών ή μακροπρόθεσμοι λόγοι όπως διανοητικές αρρώστιες, αναισθησία ή και κώμα. Όταν ένα άτομο θεωρείται ανίκανο να παρέχει τη συγκατάθεσή του ή όταν οι επιθυμίες αυτού του ατόμου είναι ενάντια στο ίδιο του το συμφέρον, τότε οι μαίες που φροντίζουν το συγκεκριμένο άτομο πρέπει να αναμειχθούν στην αξιολόγηση για τη φροντίδα και τη θεραπεία που θα παρέχουν. Είναι λοιπόν σημαντικό να είναι ενήμερες για τις νομοθεσίες που αφορούν τη διανοητική στέρηση και να φροντίζουν ώστε οι συγκεκριμένες γυναίκες να παραμένουν στο επίκεντρο της διαδικασίας για τη λήψη της συγκατάθεσης.